

OIKOS

Jaarverslag 2023

Inhoud

Hoofdstuk I - Informatie over de onderzoekschool	2
Hoofdstuk II – Overzicht van onderwijsactiviteiten 2023 en onderzoek	4
Hoofdstuk III - Overige mededelingen	6
Hoofdstuk IV - Financiële verantwoording	7
Hoofdstuk V – Reflectie, vooruitblik en meerjarenplan	11
Bijlage 1: Nieuwe promovendi in 2023	12
Bijlage 2: Nieuwe ReMA's in 2023	13
Bijlage 3: Overzicht onderwijs en onderzoek 2023	14
3a. Onderwijs in 2023	14
3b. Onderzoek in 2023	16

Hoofdstuk I - Informatie over de onderzoekschool

Samenstelling van bestuur en commissies in 2023

naam directeur	prof. dr. Gerry Wakker (RUG); wegens ziekte vervangen tussen 28 maart – 1 juli 2023 door prof.dr.F. Budelmann (RUG)
bestuursleden	prof. dr. Teun Tieleman (UU, voorzitter), prof.dr. Caroline Kroon (UvA), prof. dr. Marije Martijn (VU, vicevoorzitter), prof. dr. André Lardinois (RU), prof. dr. Onno van Nijf (RUG); prof. dr. Peter Van Nuffelen (UGent); prof. dr. Antje Wessels (UL)
onderwijscommissie	dr. Tazuko van Berkel (UL), dr. Nathalie de Haan (RU, voorzitter per 1 sept. 2023), prof. dr. Klaas Bentein (UGent), prof. dr. Jan-Paul Crielaard, dr. Mark Heerink (UvA); dr. Albert Joose (RUG), dr. Saskia Stevens (UU, vicevoorzitter), dr. prof.dr. Caroline Waerzeggers (UL), Christina Williamson (RUG). Kevin Hoogeveen (UvA, vertegenwoordiger ReMa studenten tot sept. 2023; daarna Thijs Kersten (RU), Marije Derksen (RU, vertegenwoordiger PhD studenten)
onderzoeksraad	Coördinatoren van de onderzoeksgroepen en Anchoring Innovation Work Packages (https://www.rug.nl/research/research-let/oikos/research/research-groups); voorzitter is Peter van Nuffelen (UGent); Teun Tieleman (UU) is vicevoorzitter
coördinatoren	Evelien de Graaf (tot 1 maart 2023), Tanya Sieiro van de Beek (per 1 maart 2023), Robin van Vliet studentassistent Thomas Faassen (RUG)

Participerende universiteiten

OIKOS is een samenwerkingsverband van de zes universiteiten in Nederland met expertise op het OIKOS vakgebied en één in België:

- Radboud Universiteit
- Rijksuniversiteit Groningen (RUG; penvoerder vanaf 2021)
- Universiteit van Amsterdam (UvA)
- Universiteit Gent (UGent)
- Universiteit Leiden (UL)
- Universiteit Utrecht (UU)
- Vrije Universiteit Amsterdam (VU)

Missie onderzoekschool OIKOS

De missie is het bevorderen van de Klassieke Oudheidstudiën door landelijke samenwerking bij:

- het onderhouden van het netwerk voor onderzoek en onderzoek-gerelateerd onderwijs op het gebied van de Grieks-Romeinse oudheid en die van het Nabije Oosten en de receptie van deze gebieden;
- het bieden van interuniversitair onderwijs ten behoeve van de promotieopleidingen en researchmasterprogramma's in afstemming met de graduate schools c.q. de onderzoeksinstituten van de deelnemende instellingen;
- het bevorderen en ondersteunen van landelijke en internationale samenwerking in het onderzoek, met als doel focus en massa te creëren en het vakgebied te profileren.

Het realiseren van de missie wordt door de onderzoeksschool afgestemd met de graduate schools c.q. de onderzoeksinstituten van de deelnemende instellingen.

Aantal leden (alleen met volledig lidmaatschap)

- seniorleden: 118 (2022: 109; 2021: 103; 2020: 98; 2019: 138; 2018: 101)
- postdocs: 47 (2022: 49; 2021: 40; 2020: 36; 2019: 36; 2018: 35)
- promovendi: 94 (2022: 84; 2021: 81; 2020: 71; 2019: 73, 2018: 65), zie **bijlage 1** voor nieuwe promovendi in 2023
- researchmasterstudenten: 157 (2022: 153; 2021: 128; 2020: 106; 2019: 144; 2018: 138), zie **bijlage 2** voor nieuwe ReMa's in 2023

NB: In 2023 zien we in alle categorieën een bescheiden groei, behalve bij de postdocs. De groei is voor een groot deel toe te schrijven aan het Anchoring Innovation Zwaartekracht project, voor een deel aan andere subsidies verworven door OIKOS leden. In 2021-2022 was de groei groter, maar dit kan ook te maken hebben met het feit dat het coördinaat de ledenlijst bezig is op te schonen (zo zijn aantal postdocs seniorlid geworden, een aantal gepromoveerde PhDs postdocs, etc.). Hierdoor lijkt de groei minder dan het aantal nieuwe promovendi en ReMa studenten (31, zie **bijlage 2**) dat zich heeft aangemeld in 2023.

Overige betrokkenen

Naast onze leden staan wij ook geassocieerd leden zoveel mogelijk toe om deel te nemen aan OIKOS activiteiten. Geassocieerd leden zijn voornamelijk seniorleden, postdocs, promovendi en researchmasterstudenten die ofwel gepensioneerd zijn ofwel verbonden zijn aan een universiteit buiten het bovengenoemde samenwerkingsverband. Het betreft in sommige gevallen ook personen die OIKOS als tweede onderzoeksschool hebben aangemerkt. Verder bevat deze groep een groot aantal buitenpromovendi (vooral leraren uit het middelbaar onderwijs), die OIKOS waar mogelijk aan OIKOS-onderwijs- en overige activiteiten mee laat doen. Enkelen van hen zijn vol lid geworden op de voorwaarden overeengekomen met DLG in 2017 (eenmalige bijdrage van €500,-).

- Geassocieerd seniorleden, inclusief postdocs: 96 (2022: 97; 2021: 97; 2020: 97; 2019: 126, 2018: 129)
- Geassocieerd promovendi: 48 (2022:44; 2021: 46; 2020: 46; 2019: 89, 2018: 88)

Tenslotte heeft OIKOS een groot aantal belangstellenden, die via OIKOS op de hoogte worden gehouden van wetenschappelijke evenementen op het gebied van de Grieks-Romeinse oudheid en die van het Nabije Oosten en de receptie van beide vakgebieden in Nederland. De groep belangstellenden is zeer gevarieerd en bestaat onder andere uit BA en MA studenten van betrokken opleidingen, voormalige researchmasterstudenten die (nog) geen promotieplaats hebben verworven, geïnteresseerden van andere onderzoekscholen uit binnen- en buitenland, en leraren klassieke talen.

- Belangstellenden: 141 (2022: 123; 2021: 120; 2020: 113; 2019: 184, 2018: 188)

Door OIKOS uitgekeerde ECs in kalenderjaar 2023

- researchmasterstudenten: 783 (2022: 652 EC 2021: 616 EC; 2020: 523 EC; 2019: 313 EC)
- promovendi: 315 (2022: 188 EC 2021: 159 EC ; 2020: 119 EC; 2019: 239 EC)

Researchmasterstudenten en promovendi worden geacht (minstens) 10 EC te behalen bij OIKOS. De in 2023 behaalde EC's liggen redelijk in de lijn der verwachting op basis van de aantallen researchmasterstudenten (157, tegenover 153 in 2022) en promovendi (94, tegenover 84 PhD'ers in 2022) binnen OIKOS.

Hoofdstuk II – Overzicht van onderwijsactiviteiten 2023

Promovendi en researchmasterstudenten kunnen deelnemen aan twee soorten onderwijsactiviteiten: de cursussen die onderdeel zijn van het OIKOS-onderwijscurriculum (voor ECs) en de bijeenkomsten van de onderzoeksgroepen van OIKOS (veelal niet voor ECs). Alle aan OIKOS verbonden promovendi en researchmasterstudenten worden geacht deel te nemen aan het onderwijsprogramma voor ten minste tien EC (10 x 28 uur). Het aantal te verdienen EC varieert per onderwijsactiviteit.

Reflectie op het onderwijsaanbod in 2023

Het onderwijs dat OIKOS in 2023 verzorgde voor promovendi en researchmasterstudenten en de aantallen deelnemers per cursus is te vinden in **bijlage 3a** (voor de meest actuele informatie zie <https://www.rug.nl/research/research-let/oikos/education/upcoming-courses?lang=en>). Er zijn cursussen die OIKOS zelf organiseert en cursussen die aan de verschillende universiteiten verzorgd worden en die voor de OIKOS studenten een toegevoegde waarde hebben. OIKOS co-financiert deze facultaire cursussen t.b.v. OIKOS researchmaster- en PhD-studenten van andere instellingen. De financiën worden ingezet voor extra activiteiten binnen de cursus en eventuele reiskosten, of inzet van een gastcollege binnen de module ten behoeve van de OIKOS doelgroep (lokale studenten profiteren hier ook van).

In het huidige eigen OIKOS-aanbod is vooral gekozen voor die onderwerpen die niet in universitaire graduate schoolprogramma's aan bod komen omdat ze daarvoor te specialistisch zijn. Het gaat daarbij om specialistische vaardigheden en technieken (epigrafie, Myceens, numismatiek), seminar over methoden en technieken (alternerend met geschiedenis van de discipline), extra gelegenheid tot presenteren (met feedback door ervaren vakreferenten van een andere dan de eigen instelling) en loopbaanperspectieven (voor afgestudeerden uit ons vakgebied). Zoals aangegeven in **bijlage 3a** zijn in 2023 alle cursussen op gewone wijze op locatie verzorgd doordat er in 2023 geen coronabeperkingen meer waren. De activiteiten worden zoveel mogelijk verspreid over het jaar, waarbij een aantal cursussen alterneert zodat zij eens in de twee jaar verzorgd worden.

In de OIKOS onderwijscommissie is, met enige bezorgdheid, vastgesteld dat het aantal onderwijsactiviteiten de afgelopen jaren is toegenomen, met als gevolg de dreiging van een gemiddeld dalend aantal deelnemers per cursus en meer werklast voor de onderwijs aanbiedende OIKOS leden. Samen met de onderwijscommissie wordt jaarlijks het hele aanbod doorgelicht en zijn een aantal voorstellen uitgewerkt om het jaarlijkse aanbod te verkleinen (door cursussen vaker alternerend aan te bieden of samen te voegen). Zo is in 2022 besloten de workshop Presenting Yourself te combineren met het Career Seminar, en deze om het jaar aan te bieden. Dit is voor het eerst geëffectueerd in maart 2023, met positieve reacties van de studenten. De onderwijscommissie blijft het aanbod zorgvuldig monitoren. Begin 2023 verscheen het beoordelingsrapport van de onderzoeksvisite van nov. 2022. Het onderwijsprogramma werd hierin zeer geprezen; er waren enkele suggesties die, zoals hieronder beschreven, deels al zijn opgepakt in het aanbod.

Zo is mede op advies van het beoordelingsrapport het ReMa welcoming event uitgebreid tot een ReMa en PhD welcoming event (oktober 2023) in het midden van het land (Utrecht). De nieuwe studenten maken zo kennis met elkaar en met enkele ouderejaars, discussiëren naar aanleiding van twee inhoudelijke bijdragen en worden geïnformeerd over wat OIKOS voor hen kan betekenen.

Naast het aanbieden van het jaarlijkse programma was 2023 het jaar om de tweejaarlijkse Masterclass in Rome (KNIR) te verzorgen, een 8-daags programma onder leiding van een internationaal expert, dit keer Barbara Borg, en een OIKOS stafid rond een algemeen thema (social history; power relations), inclusief een aantal excursies. Voor het eerst sinds corona waren er ook op locatie (München) weer de driedaagse International PhD Days (co-organisatie door München, Oxford,

OIKOS; sept. 2023) en voor de tweede maal (dec. 2023) een PhD/ReMa Seminar met als thema Norms and Values, als samenwerking tussen OIKOS en de Münster School of Ancient Cultures, een graduate school op hetzelfde terrein van de Grieks-Romeinse wereld en het Antieke Nabije Oosten, maar met complementaire focuspunten.

OIKOS heeft, net als in voorafgaande jaren, zorg besteed aan het welbevinden van de studenten: er is expliciet navraag gedaan naar de noden en wensen van de PhD studenten bij het jaarlijks opvragen door de onderwijscommissie van hun voortgang; op basis hiervan heeft de onderwijscommissie enige nadere acties ondernomen (in overleg met de supervisors) om de studenten te ondersteunen. Ook hebben OIKOS en het onderzoeksproject Anchoring Innovation besloten PhD studenten twee- of driejaarlijks de mogelijkheid te bieden zelf een PhD/postdoc-(schrijf) weekend te organiseren, met een eigen, inhoudelijk, programma. De jongste editie vond plaats in februari 2024. Alle activiteiten zijn ook te vinden in het overzicht van activiteiten op de website ([georganiseerde](#) en [komende](#) activiteiten).

OIKOS laat alle cursussen door de studenten evalueren, bij voorkeur aan het eind van het onderwijs in de zaal zelf. De standaardformulieren zijn in 2023 herzien door de onderwijscommissie. De resultaten worden bekeken en samengevat door de ReMa en PhD vertegenwoordigers in de onderwijscommissie en in die commissie besproken. Eventuele actiepunten worden door voorzitter en/of directeur met de docenten besproken. De evaluaties zijn doorgaans goed tot zeer goed, met een aantal tips voor mogelijke aanpassingen. De Masterclass die in 2025 zal plaatsvinden zal n.a.v. de evaluatie van de masterclass van 2023 enkele aanpassingen in de opzet krijgen. Deze worden nu al besproken met de expert die in 2025 de leiding zal hebben (Richard Alston).

De visitatiecommissie heeft in het beoordelingsrapport van begin 2023 OIKOS geprezen om de goede zorg die OIKOS besteedt aan de studenten. OIKOS wil dit graag zo continueren.

Onderzoek in 2023

Behalve onderwijs voor PhD- en research masterstudenten, speelt OIKOS een belangrijke rol bij de coördinatie van het onderzoek op het gebied van de Grieks-Romeinse oudheid, die van het Nabije Oosten en de receptie ervan in Nederland en Vlaanderen. De 8 onderzoeksgroepen (en 2 platforms) worden geleid door jonge onderzoekers die zelf zijn opgeleid binnen OIKOS. Zij hebben onder meer de in **bijlage 3b** opgenomen bijeenkomsten en congressen georganiseerd, waarbij alle leden van OIKOS welkom zijn. Aan PhD's en research masterstudenten worden hiervoor geen EC's uitgekeerd, tenzij zij een wezenlijke bijdrage, zoals een lezing, leveren. Ze verwerven dan max. 2 EC. Wij gaan ervan uit dat zij intrinsiek gemotiveerd (moeten) zijn om aan (sommige van) deze activiteiten deel te nemen (en door hun promotor of supervisor daartoe gestimuleerd worden). Daarnaast hebben de workpackages van het zwaartekrachtprogramma Anchoring Innovation ook verschillende activiteiten georganiseerd, waarbij eveneens alle leden van OIKOS welkom zijn; deze activiteiten staan daarom ook in bijlage 3b opgenomen. Een toenemend aantal bijeenkomsten is georganiseerd door OIKOS en Anchoring Innovation samen: dit reduceert het aantal activiteiten, de bijeenkomsten worden interdisciplinairder. Los hiervan is door OIKOS onderzoekers gezamenlijk een SUMMIT aanvraag voorbereid die in het voorjaar van 2024 in de laatste ronde meedoet.

Als nieuw initiatief mag hier de OIKOS dag van 26 mei 2023 vermeld worden die gecombineerd is met de discipline dagen van Hellenisten, Latinisten en Oud Historici (presentatie lopend onderzoek). Een nieuw initiatief was ook de meeting waarin Scandinavische en OIKOS onderzoekers elkaar ontmoetten (6-8 juni) met het oog op eventuele verder onderzoekssamenwerking (of samenwerking in het onderwijs). Een aantal initiatieven worden op dit moment gezamenlijk verder uitgewerkt.

Hoofdstuk III - Overige mededelingen

In het jaar 2023 was er grote continuïteit van activiteiten en enkele vernieuwingen in het onderwijsprogramma. In het onderzoek bleven de onderzoeksgroepen dezelfde en werd de nauwe samenwerking met de workpackages van het zwaartekrachtprogramma Anchoring Innovation (het eerste jaar van de tweede helft van de subsidie) voortgezet. Naast een evenement met Scandinavische universiteiten (juni 2023), om te kijken of er nauwere samenwerking mogelijk is, worden nu met de Berlijnse universiteiten de mogelijkheden verkend tot nauwere samenwerking. Hiertoe wordt in mei 2024 een eerste gemeenschappelijk PhD symposium georganiseerd over Digital Classics.

Begin 2023 kwam het onderzoeksvisitatierapport uit (uitgevoerd in november 2022). OIKOS werd hierbij zeer positief beoordeeld; bovendien heeft de beoordelingscommissie een aantal nuttige suggesties ter versterking van de duurzaamheid van OIKOS gegeven. De follow-up daarvan is uitgebreid besproken met het OIKOS bestuur, de Internationale Adviesraad en het faculteitsbestuur van de penvoerder. Het rapport en de reactie van OIKOS daarop is ook toegestuurd aan het DLG. Zie ook hoofdstuk V.

Al met al kan geconcludeerd worden dat 2023 een goed jaar was met een mix van al eerder bestaande activiteiten en enkele nieuwe initiatieven.

In 2023 heeft de directeur van OIKOS twee maal overlegd met de Internationale Adviesraad (zes internationaal erkende experts in het vakgebied) ter bespreking van de adviezen van de onderzoeksevaluatie. Éénmaal was eveneens de voorzitter van het OIKOS bestuur hierbij aanwezig.

OIKOS kent een lange traditie van samenwerken tussen OIKOS leden en hun faculteiten zoals mag blijken uit de toekenning van de Zwaartekrachtsubsidie *Anchoring Innovation* (2017-2027), zie: <https://anchoringinnovation.nl>. De verbinding tussen Anchoring Innovation en OIKOS is sterk. Alle deelnemers aan het onderzoeksprogramma Anchoring Innovation zijn lid van OIKOS en Anchoring Innovation PhD's nemen deel aan het OIKOS onderwijsprogramma. De onderzoeksgroepen van Anchoring Innovation informeren en werken nauw samen met de OIKOS onderzoeksgroepen. Daarnaast loopt op dit moment een SUMMIT aanvraag van een groot aantal OIKOS onderzoekers onder de bezielende leiding van Olivier Hekster (RU) en Miguel John Versluys (UL). Een team van onderzoekers uit alle faculteiten is hierbij betrokken. De uitslag hiervan wordt vol spanning afgewacht.

OIKOS is hét platform voor onderwijs- en onderzoeksamenwerking in Nederland (en Vlaanderen). OIKOS verzamelt onderwijs- en onderzoeksactiviteiten van de diverse instellingen en kondigt deze aan; het houdt een online kalender van alle activiteiten in het domein van de oudheid in Nederland en Vlaanderen bij. OIKOS participeert ook in de jaarlijkse Week van de Klassieken, gecoördineerd door het Rijksmuseum van Oudheden in Leiden en Tresoar in Leeuwarden, en werkt nauw samen met de Vereniging Classici Nederland (VCN).

OIKOS profiteert van kleine en grote subsidies van individuele leden, zeker wanneer ze PhD posities met zich meebrengen. In 2023 betrof dit deze subsidies en projecten (in chronologische volgorde):

- Peter Van Nuffelen en Lieve Van Hoof ontvingen voor hun project "Hierarchy and equality in Late Antiquity. Subversioning power relations in the later Roman Empire" een subsidie van €220.000 van het Bijzonder Onderzoeksfonds (BOF).
- Lidewij van Gils (Universiteit van Amsterdam) en een groep medeaanvragers hebben een subsidie van €400.000 gekregen van het Erasmus+ programma van de EU voor het project Europa Ciceroniana.

Tenslotte hebben verschillende leden van OIKOS bijzondere prijzen en erkenningen gekregen: Mark Janse (UGent) werd benoemd tot lid van de Academia Europaea, Tazuko van Berkel (UL) kreeg de [Ammodo Wetenschapsprijs](#) en Saskia Stevens (UU) ontving de [Open Science Recognition Award](#).

Helaas heeft OIKOS afscheid moeten nemen van Aad Kleywegt (aug. 2023), emeritus hoogleraar Latijn aan de Vrije Universiteit Amsterdam; Jan Maarten Bremer (sept. 2023), emeritus hoogleraar Klassieke Griekse Taal- en Letterkunde aan de UvA, en Albert Rijksbaron (oktober 2023) emeritus hoogleraar Griekse taalkunde aan de UvA.

Hoofdstuk IV - Financiële verantwoording

Zie de toegevoegde tabellen met begrotingen 2023 en 2024 en de realisatie 2023, en de meerjarenbegroting, die is toegevoegd omdat de reservestand december 2023 nog niet voldoet aan de door het DLG opgelegde 70% norm voor de midterm. In plaats van €64.330 is de reservestand €117.174. In plaats van een afname heeft een toename van de reservestand plaatsgevonden. Dit komt doordat enerzijds er zowel voor voor PhDs als voor ReMa studenten meer rugzakjes zijn binnengekomen door een stijging van het aantal nieuwe aanmeldingen (totaal meer aan inkomsten €4350). Anderzijds zou de reservestand eigenlijk €3000,00 lager moeten zijn: er is namelijk een factuur voor de Masterclass in het KNIR van juni 2023 pas bij de faculteit gedeclareerd in april 2024

....

Bij de uitgaven valt op dat de personele lasten voor onze studentassistent (€2980) in 2023 lager was dan begroot (€ 6000). Dit komt doordat hij door andere verplichtingen pas kon starten per 1 november 2023 in plaats van 1 september. Bij de personele lasten moet verder opgemerkt worden dat het lastig is goed te begroten voor de toekomst omdat we niet weten wat de CAO afspraken zullen zijn en (daarmee) de ontwikkeling van de personele lasten.

Het grootste verschil in de lasten zit bij de onderzoeksgroepen, die veel minder gedeclareerd hebben dan wat aan hen was toegewezen. Deels heeft dit te maken met het feit dat een deel van de bijeenkomsten sinds Corona online is blijven plaatsvinden, deels omdat we stimuleren dat onderzoeksgroepen gezamenlijk bijeenkomsten organiseren (om het drukke activiteitenprogramma te ontlasten): in plaats van €12000 is er maar €5362 door de onderzoeksgroepen uitgegeven. Ook de externe cursussen hebben veel minder gedeclareerd dan begroot (€4088 i.p.v. €12.750. Externe cursussen zijn specialistische cursussen die aangeboden worden door de verschillende faculteiten in het eigen curriculum maar ook openstaan OIKOS studenten. Om die reden kunnen de organisatoren van die cursussen van OIKOS extra financiële middelen krijgen. Het extra geld kunnen zij inzetten voor bijvoorbeeld reiskosten van OIKOS studenten of een extra gastcollege etc. We zullen het komend jaar hier de aandacht extra op vestigen. In de bestuursvergadering van het OIKOS bestuur in juni 2024 zullen we het bestuur voorstellen de posten onderzoeksgroepen en externe cursussen meer conform de realiteit van de laatste jaren te begroten vanaf 2025. Bij prijzen en overigen is ook een verschil tussen begroting (€ 2600) en realisatie (€1500) te zien, deels te verklaren doordat minder PhDs dan voorzien een OIKOS PHD award hebben gekregen (voor het tijdig afronden van hun proefschrift). Dit kan grotendeels verklaard worden door vertraging in de COVID-periode.

Ondanks de stijgende reserve in 2023 is OIKOS ervan overtuigd dat er de komende jaren fors zal worden ingeteerd op de reserve, zoals de meerjarenbegroting ook laat zien. Bij ongewijzigd beleid verwachten we in 2027 zelfs een negatieve reserve, maar zoals hierboven gezegd zullen we een aantal posten bij de komende begroting herzien (externe cursussen, onderzoeksgroepen)

Bij de huidige begroting hebben we bij de inkomsten ervoor gekozen de begroting ongeveer gelijk te houden. Qua aantallen PhD studenten weten we dat het onderzoeksproject Anchoring Innovation geen nieuwe PhD studenten meer aanneemt omdat het project afloopt in 2027; daarnaast wachten we de uitslag van de nieuwe gezamenlijke SUMMIT aanvraag af. Mocht deze niet succesvol zijn, dan valt een geringere instroom aan PhD studenten op termijn te verwachten. Daarop wilden we in deze begroting niet vooruitlopen.

Wat de lastenkant betreft, vanaf de begroting 2023 zijn ook reserveringen opgenomen voor activiteiten die later plaatsvinden en/of om het aantal jaar (en dus niet al in het jaar zelf besteed kunnen worden): het vieren van het 25-jarig bestaan van OIKOS op 31 mei 2024 (gerekend vanaf de eerste ECOS erkenning in 1999) en het verschijnen van 'de geschiedenis van OIKOS', de organisatie van een international PhD class in Groningen in begin 2025, 2028 etc., het PhD schrijfweekend in 2024, 2027 etc., activiteiten met buitenlandse collega's en instellingen op jaarlijkse basis (o.a. Münster, Berlijn). Bij de uitgaven is structureel nu een algemeen onderzoekspotje van €2500 opgenomen voor activiteiten van de onderzoeksgroepen die om extra budget vragen. Jaarlijks vindt aan het begin van het jaar hiervoor een aanvraagronde plaats. Met bestuur zal in juni besproken worden of we gezien het bestaan van dit potje de jaarlijkse budgetten van de onderzoeksgroepen zullen reduceren (zie ook boven).

Bij alle activiteiten die OIKOS organiseert (zeker in het eerste semester) leert de ervaring dat het in toenemende mate lastig is in gebouwen van de deelnemende universiteiten zalen te reserveren gezien de hoge bezettingsgraad in deze universiteitsgebouwen. Er moet dan uitgeweken worden naar commerciële partijen die substantieel duurder zijn (geworden). OIKOS verwacht in 2024 €34.580 in te lopen op de reserve. Vanwege hogere reiskosten (en het feit dat we iedereen aanmoedigen tot 800 km per trein te reizen) hebben we de post reiskosten in de meerjarenbegroting verhoogd.

Er wordt op deze manier gestreefd naar afbouw van de reserve tot (bij ongewijzigd beleid zelfs minder dan) de maximaal toegestane reserve in 2027 €18.380.

Baten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
Bijdrage DLG	39.200	39.200	39.200
Bijdrage Regieorgaan	5.000	5.000	5.000
Totaal bijdragen bureaunkosten	44.200	44.200	44.200
Bijdrage ReMa-studenten	27.000	30.350	30.000
Bijdrage Promovendi	15.000	19.000	15.000
Totaal bijdragen activiteiten	42.000	49.350	45.000
Overige bijdragen	500	4.137	3.665
Totale baten	86.700	97.687	92.865

Lasten	Begroting 2023	Realisatie 2023	Begroting 2024
<i>Personele inzet (bureaunkosten)</i>			
Directeur	16.500	15.343	15.543
Coördinator	24.000	23.774	25.826
Student-assistent	6.000	2.980	8.326
Overig	2.000	1.874	2.000
<i>Totaal personele lasten</i>	48.500	43.971	51.695
<i>Materiele lasten</i>			
Onderzoeksgroepen	12.000	5.362	9.000
Overig onderzoek	2.000	1.900	2.500
OIKOS cursussen	31.250	27.301	19.600
25 jaar OIKOS	-	-	10.000
PhD weekend	-	-	6.400
Externe cursussen	12.750	4.088	13.250
Reisbudgetten	2.500	2.783	5.000
Prijzen	2.600	1.500	3.500
Overige	9.000	6.767	6.500

Totaal materiële lasten	72.100	49.701	75.750
Totale lasten	120.600	93.672	127.445
Resultaat (baten - lasten)	-33.900	4.015	-34.580

Reserveontwikkeling

<i>Reserve per 1-1-2023</i>	<i>113.159</i>	
Resultaat 2023	4.015	
<i>Reserve per 31-12-2023</i>	<i>117.174</i>	
Verwacht resultaat 2024		-34.580
<i>Verwachte reserve per 31-12-2024</i>		<i>82.594</i>

Kostenplaats:	150110126 OIKOS			
Budgethouder:	Gerry Wakker			
Begindatum:	1-1-2021			
Einddatum	1-1-2026 evt verlenging 5 jaar			
	Begroting			
	2024	2025	2026	2027
Inkomsten				
Overdracht reserve Nijmegen				
Landelijke bijdrage	39.200	39.200	39.200	39.200
Bijdrage Gent	5.000	5.000	5.000	5.000
ReMA-bijdrage	15.000	15.000	15.000	15.000
Rugzakjes promovendi	15.000	15.000	15.000	15.000
Rugzakjes ReMA-studenten	15.000	15.000	15.000	15.000
Bijdrage OIKOS geschiedenis				
Bijdrage deelnemers Masterclass		1.200		
Inkomsten OIKOS dag				
Inkomsten Scandinavië evenement				
Terugboeking reisbeurs				
Inkomsten externe cursus Munster	958			
Inkomsten PhD weekend	2.707			
Totaal inkomsten	92.865	90.400	89.200	89.200
Uitgaven				
Personeel				
Directie, 0,2 fte	15.543	15.543	15.543	15.543
Coördinatoren, 0,2 fte per PhD (2x)	25.826	26.558	27.242	27.877
Student-assistent	8.326	8.326	8.326	8.326
Subtotaal personele lasten	49.695	50.427	51.111	51.746
Materieel budget	2.000	2.000	2.000	2.000
Subtotaal overige personele lasten	2.000	2.000	2.000	2.000
Totaal personele kosten	51.695	52.427	53.111	53.746
Overige lasten				
Onderzoeksgroepen	9.000	12.000	10.000	10.000
Overig onderzoek	2.500	2.500	2.500	2.500
OIKOS Cursussen	16.500	19.250	19.250	19.250
Masterclass	3.100	10.000		10.000
International PhD		12.000	2.000	2.000
25 jaar OIKOS	10.000			
PhD/PD weekend	6.400		5.000	
Externe cursussen	13.250	12.750	12.750	12.750
Reisbudgetten	5.000	5.000	5.000	5.000
Prijzen	3.500	2.600	3.500	2.600
Evenement Scandinavië (overig)				
Overige	6.500	2.000	2.000	2.000
Subtotaal overige lasten	75.750	78.100	62.000	66.100
Totaal lasten	127.445	130.527	115.111	119.846
Saldo	-34.580	-40.127	-25.911	-30.646
Reserve 1-1	117.174	82.594	42.467	16.556
Reserve 31-12	82.594	42.467	16.556	-14.090

Hoofdstuk V – Reflectie, vooruitblik en meerjarenplan

De onderzoeksschool OIKOS zal, samenvattend, globaal dezelfde soort activiteiten blijven aanbieden in de komende drie jaar. Gezien het grote aanbod, zal steeds door de onderwijscommissie geëvalueerd blijven worden of alle activiteiten in dezelfde frequentie gehandhaafd zullen worden, en of er, anderszijds, hiaten in het aanbod zijn.

OIKOS is in november 2022 gevisiteerd. Het visitatierapport dat in maart 2023 verscheen is overwegend lovend, maar noemt ook zaken die OIKOS verder zou kunnen versterken. Een aantal van die punten zijn in de loop van 2023 in breder verband besproken (DLG/LOGOS) en zijn daarom via het faculteitsbestuur Letteren in Groningen daar ook onder de aandacht gebracht en onderdeel geworden van de reguliere besprekingen tussen OIKOS en LOGOS: het nakomen van de overeenkomst over de compensatie van docenteninzet; de financiering; het (landelijk) dalend aantal hoogleraren. Daarnaast heeft OIKOS (directeur, bestuur en onderwijscommissie) zich de afgelopen periode gezamenlijk gebogen over de volgende 5 suggesties en aandachtspunten: het bij de organisatie van activiteiten betrekken van PhD studenten en ReMA studenten; het delen van de OIKOS-expertise met een wijder netwerk; het aansluiting zoeken bij andere internationale netwerken; meer aandacht voor diversiteit onder leden, studenten en leerlingen; het vormgeven van een welkomstbijeenkomst voor PhD studenten. Deze aanbevelingen zijn ook met de internationale Advisory Board besproken en worden op dit moment (deels) opgepakt. Studenten kunnen bij de organisatie van een aantal evenementen een goede rol spelen (o.a. de tweejaarlijkse Masterclass); OIKOS en de twee Berlijnse universiteiten met hun gezamenlijke graduate school BerGSAS onderzoeken verdere samenwerking door een eerste gezamenlijke workshop voor PhDs over ‘digital classics’ in mei 2024; diversiteit blijft een aandachtspunt, m.n. voor het aantrekken van studenten en staf van niet-Westerse afkomst; een eerste welkomstbijeenkomst voor PhD studenten is inmiddels, in oktober 2023, in combinatie met het welkom voor ReMa studenten vormgegeven en aangeboden..

OIKOS streeft ernaar de nu opgebouwde reserve in de periode 2024-2027 af te bouwen tot er de maximaal toegestane reservepositie van max. 20% van de baten van 2021 (20% is: €18.380). In hoofdstuk IV zijn hier voorstellen voor gedaan.

OIKOS heeft de afgelopen periode de meeste taken die in artikel 3 van de gemeenschappelijke regeling staan uitgevoerd door zelf cursussen aan te bieden, door lokaal en landelijk aanbod af te stemmen en bekend te maken, door (inter)nationale samenwerking van onderzoekers op het vakgebied te bevorderen en ondersteunen (in een mix van bijeenkomsten op locatie en online) en door als aanspreekpunt voor alle disciplines in het vakgebied te functioneren. Waar mogelijk en nodig is afstemming gezocht met de graduate schools c.q. de onderzoeksinstituten van de deelnemende instellingen. OIKOS is voornemens dit op vergelijkbare wijze in 2024 en later voort te zetten.

Op 31 mei 2024 hoopt OIKOS het 25-jarig jubileum, gerekend vanaf de eerste ECOS erkenning in juni 1999, te vieren en dit te markeren door de verschijning van een boek over de geschiedenis van onze onderzoeksschool.

Bijlage 3: Overzicht onderwijs en onderzoek 2023

3a. Onderwijs in 2023

1. OIKOS cursussen (cursussen verzorgd door OIKOS)

Course	Location	Date	EC	(Re)MA	PhD
OIKOS Reading list	-	Doorlopend	1 tot 5	5	0
How to shape your career and present (yourself)	Utrecht	3 maart	1	9	7
ReMa Presentatiedag	Utrecht	21 april	2	6	n.v.t.
OIKOS Masterclass	Rome	16-24 juni	6	n.v.t.	11
OIKOS International PhD Days	München	14-16 september	3	n.v.t.	12
OIKOS ReMA-PhD Welcome Event	Utrecht	20 oktober	0	16	8
Abstract seminar	Utrecht	3 november en 1 december	2	n.v.t.	11
Nunspeet Seminar - Methods and Techniques	Nunspeet	10-11 november	2	13	15
OIKOS MSAC workshop	Groningen	6-8 december	3	3	6
TIC-dag Text in context "Aristophanes' Plutus 627-770"	Groningen	15 december	1	2	5

2. Cursussen mede gefinancierd door OIKOS (co-gefinancierd door faculteiten)

Course	Location	Date	EC	(Re)-MA	PhD
Canonicity	Leiden	Voorjaar (semester 2)	5/6	9	0
Egyptian Epigraphy	Leiden	Voorjaar (semester 2)	10	7	0
Reading Neo-Latin Literature	Leiden	Voorjaar (semester 2)	10	9	0
Latin Epigraphy (MaLa, KNIR)	Amsterdam, KNIR (Rome)	Voorjaar (semester 2)	5/6	9	0
Myth and Imperialism in the Roman Republic	KNIR (Rome)	13-22 maart	10	12	0
Spring School Sanctuaries and the Sacred (UU)	Utrecht/NIA (Athene)	5-16 april	5	10	1
Greek paleography	Gent	22-23 mei	2	7	14
Late Antiquity	Amsterdam en Gent	10 mei en 24 mei	5	5	9
NINO/OIKOS course: Architecture as a source for historical reconstruction in the ancient Near East	Leiden	Najaar (semester 1)	10	10	0
Advanced Cuneiform Epigraphy	Leiden	Najaar (semester 1)	10	3	0
Creative Imitation (MaLa)		Najaar (semester 1)	5/6	8	0
Greek Epigraphy (MaLa, NIA)		Najaar (semester 1)	5/6	18	1

Greek Linguistics: An introduction to the historical sociolinguistics of Ancient and Medieval Greek	Gent	18-19 december	2	1	9
Byzantine cultural history	Amsterdam	30 november en 1 december	1-3	7	4
CRASIS Masterclass met Prof. Esther Eidinow (University of Bristol)	Groningen	20-21 februari	3	1	6

3b. Onderzoek in 2023

Overzicht van bijeenkomsten georganiseerd door de onderzoeksgroepen en platforms van OIKOS, soms in samenwerking met een of meer van de workpackages (WPs) van Anchoring Innovation (zwaartekrachtproject).

OIKOS

OIKOS	<ul style="list-style-type: none"> - Jaarlijkse OIKOS dag, 26 mei, Landgoed ISVW, Leusden (waarbij ook de platforms en onderzoeksgroepen zich presenteerden) - OIKOS Scandinavië bijeenkomst, 6-8 juni, Leiden (bestaande uit een besloten sessie tussen OIKOS/Anchoring Innovation en collega's uit Scandinavië, alsmede een openbare sessie met key-note lezing)
-------	--

Onderzoeksgroepen

Ancient Philosophy and Science	<ul style="list-style-type: none"> - Januari 2023 WiP dag met Barbara Sattler - 24 en 25 mei bijeenkomst over Mesopotamische wetenschap - 13-12 oktober een bijdrage aan Academia Platonica
Ancient Rhetoric and Aesthetics	<ul style="list-style-type: none"> - 12 mei, i.s.m. de onderzoeksgroepen Classical Literature, Theory and Contexts, Classics and Education en Classical Receptions and Traditions bijgedragen aan de workshop Canoniciteit - Memoriam workshop in samenwerking met Nijmegen - Bijdrage geleverd aan het themanummer <i>Lampas</i> (jg. 56, 2023.4) voortkomend uit de TIC dag 2021
Cities and Settlements in the Ancient World	<ul style="list-style-type: none"> - maart Work in Progress dag in Nijmegen - Doorlopend naar 2024 reeks online lezingen omtrent lopende onderzoeken

Classical Literature	<ul style="list-style-type: none"> - 12 mei, i.s.m. de onderzoeksgroepen Ancient Rhetoric and Aesthetics, Theory and Contexts, Classics and Education en Classical Receptions and Traditions bijgedragen aan de workshop Canoniciteit - Financiële bijdrage Groningen Workshop on Hellenistic Poetry - Financiële bijdrage Bestselling Muses conferentie (Rome)
Classical Receptions and Traditions	<ul style="list-style-type: none"> - 27 januari een research meeting (Classical Receptions in 20th – and 21st Century Literature: Global perspectives) - 12 mei, i.s.m. de onderzoeksgroepen Ancient Rhetoric and Aesthetics, Theory and Contexts, Classics and Education en Classical Literature bijgedragen aan de workshop Canoniciteit - mede sponsor van de Latinisten dag - Bijdrage aan congres ‘rewriting Greco-Roman myths’ - Financiële bijdrage Bestselling Muses conferentie (Rome)
Cultural Interactions in the Ancient World	<ul style="list-style-type: none"> - 5 - 8 april, bijdrage aan het congres ‘Distant deities, central places’ in Athene - 9 juni Work in Progress dag - 15 juni promotie Sjoukje Kamphorst (organiseren workshop en financiële bijdrage)
Language of Literature	<ul style="list-style-type: none"> - 24 en 25 november organisatie voor de Katwijk conferentie - Samenwerking tussen de leden aan een handboekje over taalkundige en narratologische thema’s voor 3e jaars bachelor- en masterstudenten (wordt uitgegeven in 2024)
Late Antiquity and Byzantine Studies	<ul style="list-style-type: none"> - Financiële bijdrage aan een congres over lobbyen in de late oudheid (Gent 31 mei - 2 juni) - Bijdrage aan de organisatie van de OIKOS cursus Byzantijnse cultuur

Platforms

Digital Classics	<ul style="list-style-type: none"> - 14 en 15 maart workshop over ‘Computational Approaches to Greek and Latin’ - Bijdrage aan het Nunspeet seminar over ChatGPT en toepassingen in het onderwijs
Learning and Instruction	<ul style="list-style-type: none"> - 26 mei, bijdrage op de OIKOS dag over canonisering - Betrokken bij vakvernieuwing GLTC in het VO